

**НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР
ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ**

КОНСПЕКТ-1

**ЗА ДОКТОРСКИ МИНИМУМ
ПО ДОКТОРСКА ПРОГРАМА "ЕПИДЕМИОЛОГИЯ"
В ОТДЕЛ ЕПИДЕМИОЛОГИЯ И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ
БОЛЕСТИ**

*Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт
Професионално направление 7.1. Медицина*

ОБЩА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ И ЕПИДЕМИОЛОГИЧНА СТАТИСТИКА

1. Предмет и задачи на епидемиологията. Отношение и връзка с други медицински, биологични и обществено-икономически науки.
2. Методи на епидемиологията: описателен, аналитичен, експериментален, молекулярно-биологичен, математическо моделиране.
3. История на епидемиологията.
4. Произход на причинителите на заразни болести при човека. Форми на паразитизъм. Еволюция на паразитизма на инфекциозния и на епидемичния процеси.
5. Инфекциозен процес. Определение, същност, особености, форми на проявление. Взаимна връзка между инфекциозния и епидемичния процеси.
6. Епидемичен процес и епидемично огнище – определение, същност. Структура (звена) на епидемичния процес; първични и вторични движещи сили на епидемичния процес.
7. Извор на зараза. Определение. Значение на човека (болен и заразноносител) като извор на зараза. Роля на бозайници, птици и членестоноги като извори и резервоари на зараза. Сапронози.
8. Механизъм на предаване на заразата. Роля на външната среда. Фактори и пътища за предаване на заразата.
9. Възприемчивост на населението. Фактори, определящи възприемчивостта към заразните болести.
10. Социални условия и епидемичен процес.
11. Географска среда и епидемичен процес. Епидемиологична география на инфекциозните болести. Нозогеографско райониране и прогнозиране. Картографиране с картографски анализ.
12. Епизоотичен процес и връзката му с епидемичния процес при зоонозните заболявания.
13. Характеристика и тенденции в развитието на епидемичния процес на заразните болести в съвременните условия.
14. Учение за природната огнищност. Биоценоза и биотоп. Видове природни огнища и признаци, които ги характеризират.
15. Епидемиологична класификация на заразните болести. Принципи на създаването ѝ. Еволюционни основи на класификацията.

16. Видове и типове епидемии. Обща характеристика на епидемиите при дихателните, чревните, трансмисивните и покривните инфекции.
17. Сезонност и цикличност в динамиката на епидемичния процес и тяхното значение.
18. Епидемиологично проучване. Цел, задачи и методи на епидемиологичното проучване.
19. Общи принципи на борбата със заразните болести. Комплексност. Избор на главното направление на противоепидемичните мерки.
20. Мерки в епидемичното огнище – противоепидемични и профилактични: спрямо източника на инфекция, спрямо факторите и пътищата на предаване на инфекцията, спрямо контактните лица
21. Епидемиологичен надзор и контрол на заразните болести. Оценка на ефективността на провежданите мерки.
22. Основи на епидемиологичния анализ. Цел, задачи, методи. Видове епидемиологичен анализ.
23. Епидемиологично прогнозиране. Задачи и методи на епидемиологичното прогнозиране. Видове епидемиологична прогноза.
24. Теория за ликвидация на инфекциозните болести. Ликвидация (ерадикация) и елиминация на инфекциозните болести. Национални програми за елиминация/ерадикация на някои ваксинопредотвратимите инфекции.
25. Дезинфекция и стерилизация – определение, значение на дезинфекционните мероприятия в борбата с инфекциозните болести.
26. Епидемиологично значение на гризачите. Показания за дератизация.
27. Епидемиологично значение на членостоногите. Показания за дезинсекция.